

SEDMI KONTINENT

filmsko obrazovni program za škole i vrtiće
Udruga Djeca susreću umjetnost

www.sedmikontinent.org

A N A L I Z A

ANIMIRANOGA FILMA **ERNEST I CELESTINA**

REDATELJI: STÉPHANE AUBIER, VINCENT PATAR

BENJAMIN RENNER

(predškolski odgoj)

(PREPORUČENA DOB: 5+)

VRIJEDNOSTI KOJE OSVJEŠĆUJEMO I RAZVIJAMO UZ FILM:

odabrati radost u životu – razvijati odnose – komunicirati
– prihvatiti različitost – što društvo od nas očekuje – kako se
razviti u kreativne i hrabre osobe

Pripremili:

dr. sc. Marina Gabelica, Učiteljski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Igor Bezinović, prof. filozofije i sociologije, redatelj

Mentor i recenzent:

prof. dr. sc. Vladimira Velički, Učiteljski fakultet, Sveučilište u
Zagrebu

SADRŽAJ

UVOD	3
1. OBAVIJESTI O FILMU	3
2. ESEJ O FILMU	6
3. METODIČKI PRIJEDLOZI ZA PRIPREMU, OBRADU I PONAVLJANJE	8
3.1. AKTIVNOSTI PRIJE PROJEKCIJE FILMA	10
3.2. AKTIVNOSTI UZ PROJEKCIJU FILMA	18
3.3. AKTIVNOSTI NAKON PROJEKCIJE FILMA	19
3.4. AKTIVNOSTI NAKON OBRADU FILMA	25
4. OBAVIJESTI ZA UČITELJE I NASTAVNIKE	36
4.1. POJMOVNIK	36
4.2. ANIMIRANI FILM <i>ERNEST I CELESTINA</i> – ZA ČITANJE, ISTRAŽIVANJE I SAMOSTALAN RAD	37
5. RADNI LISTOVI ZA UČENIKE	38
6. GALERIJA SLIKA	39

Uvod

Obrazovni materijal uz animirani film *Ernest i Celestina*

Predmetnim sadržajem odgojiteljima se žele podastrijeti informacije o filmu te načini obrade teme filma i filmskih izražajnih sredstva pripremljenim aktivnostima i radnim listovima. Metodičke prijedloge za obradu, pripremu i ponavljanje pripremila je magistrica znanosti, a esej i pojmovnik filmski teoretičar. Cilj je programa *Sedmi kontinent* educirati najmlađe filmom i o filmu, učiniti im doživljaj filma potpunim zbog čega se nadamo da će djeca biti motivirana nastaviti razgovor o filmu i u vrtiću.

1. OBAVIJESTI O FILMU

Redatelj: Stéphane Aubier,
Vincent Patar
Benjamin Renner

Scenarij: Daniel Pennac
(prema istoimenoj slikovnici Gabrielle
Vincent)

Producent: Didier Brunne

Glazba: Vincent Courtois

Likovi: Ernest, Celestina

O autorima

BENJAMINU RENNERTU to je prvi film, a izrastao je iz poznate Francuske umjetničke škole (French art school) za crtanje i animaciju. Još kao dijete stalno je crtao i sve svoje osjećaje izražavao je crtežima. S animacijom se upoznao tek na fakultetu i jako mu se svidjela.

STÉPHANE AUBIER rođen je 1964. u Belgiji. Pisac je i režiser, režirao je i poznati animirani film *Grad zvan panika*, koji je prvi put prikazan na festivalu u Cannesu. To je ujedno bio prvi put da se u program uvrstio film izrađen stop-animacijom. Vincent Patar rođen je 1965. u Belgiji, zajedno sa Stephaneom Aubierom radio je na već spomenutom filmu *Grad zvan panika*, suradnju nastavljaju na filmu *Ernest i Celestina*; njihove suradnje očito ishode drukčijim i uspješnim filmovima.

Važne nagrade

Animafest Zagreb, 2013. – Veliko natjecanje (Grand competition); Cannes Film Festival, 2012. – nagrada SACD (Directors' Fortnight); Cinekid, 2011. – nagrada za najbolji međunarodni film; César Awards, Francuska, 2013. – nagrada César za najbolji animirani film; Dubai International Film Festival, 2012. – nagrada publike.

Zanimljivosti o filmu

Producent filma Didier Brunner zavolio je slikovnice Gabrielle Vincent zahvaljujući svojoj kćeri Pauline koja ga je tražila da joj ih uvijek iznova čita. Osobito je voljela priču o neobičnom i hrabrom prijateljstvu mišice i medvjeda. Brunner je stupio u kontakt sa spisateljicom i ponudio joj da otkupi prava na slikovnicu i pretoči je u film. Ona je smatrala da su animirani filmovi samo komercijalizacija priča i nije pristala. Kada je autorica umrla 2000. godine, belgijska izdavačka kuća koja je imala prava na slikovnice, potražila je Brunnera i ponudila mu izradu filma. Brunner nije dvojio nimalo. Oduševljen, scenarij je prepustio prijatelju Gabrielleu Vicentu, poznatom francuskom piscu Danelu Pennacu i krenuo je u potragu za režiserom koji će znati suptilno i tradicionalno prenijeti tu priču u slike. Pronašao ga je u Francuskoj umjetničkoj školi, u nježnoj animaciji i crtežima Benjamina Rennera. No Renner mu je rekao da to neće moći sam jer je tek diplomirao i jer nema iskustva u radu s

glumcima, glazbom i sl. Stoga mu je Brunner u pojačanje doveo dvojici belgijskih autora. Pauline s početka priče, sada 30 godina kasnije, u francuskoj je inačici filma dala glas mišici Celestini.

Sažetak filma

Priča o neobičnom prijateljstvu medvjeda Ernesta i mišice Celestine koje gotovo nitko ne shvaća ni ne priznaje.

Istomišljenici Ernest – medvjed, ulični glazbenik – i Celestina – boemska mišica – sklapaju prijateljstvo među vrstama i odmah postaju tema razgovora u ovoj izrazito zabavnoj i pomalo poremećenoj adaptaciji francuskih dječjih knjiga Gabrielle Vincent. Celestina, umjetnička duša, živi u podzemnome labirintu i protiv svoje volje priključuje se napornoj obiteljskoj zapravo čoporskoj djelatnosti, zubarstvu. Jednoga dana u izlasku na površinu radi nabavke otkriva liberalniji životni stil glazbenika i pjesnika Ernesta. Nakon (platonskog) združivanja te su srodne duše prisiljene pred lažnim sudom braniti svoje prijateljstvo.

Ernest i Celestina, francusko-belgijski animirani film, utemeljen je u seriji istoimenih knjiga za djecu autorice i ilustratorice Gabrielle Vincent.

Siže filma

Celestina je mišica koja živi u podzemnom svijetu glodavaca. Živi u sirotištu u kojemu mišjoj djeci skrbnica priča zastrašujuće priče o zloj naravi medvjeda, koji žive u nadzemnome svijetu. Celestina sumnja u istinitost skrbničkih priča te mašta o prijateljstvu s medvjedom, iako su u tome svijetu miševi i medvjedi smrtni neprijatelji. Ona obožava crtati i slikati, ali se uskoro mora početi baviti zubarstvom, zanimanjem kojim se bave svi glodavci. Kako bi se pripremila za buduću profesiju, u nadzemnome svijetu noću treba skupiti što više zubi malih medvjedića ostavljenih ispod jastuka. Tako obitelj pohlepnih medvjeda uhvati Celestinu dok je pokušavala njihovu sinu ukrasti zub i zarobe je u kanti za smeće. Iduće jutro gladni boem i svirač, odnosno medvjed Ernest pronalazi Celestinu i pokušava je pojesti. Ona ga nagovori da je ne pojede i otkrije mu gdje se može najesti slatkiša (baš u podrumu pohlepnih medvjeda koji su je uhvatili), i tako postaju prijatelji.

Ernest pomaže Celestini ukrasti stotine zubi iz trgovine zubima koje zatim donosi u podzemni svijet gdje zabunom i prespava. Policija miševa otkriva ga i istjeruje iz podzemlja, a

on i Celestina skrivaju se u njegovoj kućici na osami gdje ostaju tijekom zime i razvijaju svoje prijateljstvo. Kada stigne proljeće, medvjeda i mišja policija otkrivaju njihovo skrovište. Miševi privode Ernesta, a medvjedi Celestinu. Tijekom suđenja nervozni sudac prevrne petrolejsku svjetiljku i u obje sudnice, i u nadzemnome i u podzemnome svijetu, bukne požar. Gađani prisutni na suđenju razbježe se, a i Ernest i Celestina spašavaju suce iz zapaljenih sudnica. Suci ih zato oslobađaju i osiguravaju im sretan nastavak zajedničkoga života.

2. ESEJ O FILMU

Esej

Od 1981. do 2004. godine izdano je čak dvadeset sedam popularnih naslova u seriji slikovnica o medvjedu Ernestu i mišici Celestini, belgijske autorice Gabrielle Vincent (1928.-2000.). Iako se autorica za života protivila filmskomu adaptiranju njezina djela, 2008. godine njezin izdavač odlučuje prodati autorska prava na priču i tako, nakon pet godina intenzivnog rada, 2013. godine nastaje animirani film *Ernest i Celestina*, nominiran za Oscara za najbolji dugometražni animirani film. Na filmu je radio tim od četrdeset umjetnika i tehničara, a mladi redatelj Benjamin Renner (koji je imao samo dvadeset i četiri godine na početku projekta) režirao ga je uz pomoć iskusnijih kolega Vincenta Patara i Stéphanea Aubiera.

Filmski scenarij i vizualni identitet filma inspirirani su slikovnicama Gabrielle Vincent, osobinama njezinih likova i atmosferom, ali nije riječ o vjernoj adaptaciji njezinih priča. U filmskome svijetu, za razliku od slikovnice, postoje dva odvojena društva, što priču čini alegorijski zanimljivom, a to uostalom i jest osobina basne kao književne vrste. Iznad zemlje živi društvo medvjeda, a u podzemlju društvo miševa. Oba društva imaju svoja pravila nalik ljudskima i, što je najvažnije za priču, zadiru jedno od drugoga.

Ernesta i Celestinu društva u kojima žive smatraju buntovnicima. Ernest je ulični svirač čiji su roditelji željeli da postane pravnik, dok Celestina ima slikarske ambicije, iako joj društvo nalaže da postane zubarica, što je najprestižnije zanimanje u mišjem svijetu. Veliki problemi nastaju kada se sprijatelje jer je kontakt između medvjeda i miša nezamisliv i medvjedima i miševima. Iako se navedene društvene skupine ne podnose, Ernest i Celestina ruše predrasude i svojim

prijateljstvom dokazuju da povijesni antagonizmi nisu nužni, već počivaju na mržnji koju potiču same institucije njihovih društava. Institucije također priznaju hijerarhijsku podjelu na nadzemni i podzemni svijet i pokušavaju održavati to stanje neravnopravnosti. Stoga ne treba čuditi da su i suci i policajci obaju svjetova prikazani mahom kao negativni likovi.

Zanimljivo je da likovi Ernesta i Celestine zakone krše iz posve sebičnih razloga. Ernest je gladan, pa krade slatkiše, a Celestina ima zadatak skupiti što više zubi, pa ih također krade iz trgovine. Iako njih dvoje nisu toga svjesni, oni kradu od bračnoga para slastičara i prodavačice zubi, koji su prikazani kao pohlepni poduzetnici koji su posvećeni isključivo zaradi, a na taj način odgajaju i svojega sina (primjerice, otac pojašnjava sinu da je novčić "njegov prvi poslovni dogovor, baza njegova kapitala"). Stoga, kao gledatelji sa simpatijama gledamo na njihovo kršenje zakona, na sličan način na koji opravdavamo Robina Hooda kada krade bogatima.

Usprkos tomu što krše društvena pravila, Ernest i Celestina su, za razliku od gotovo svih ostalih likova u filmu, jednostavno dobroćudni. Iako se društvo protivi njihovoj ljubavi i želi im zabraniti suživot, film završava poput bajke, uz poučni *happy end*. Doduše, ne saznajemo kako se razvijao odnos medvjedega i mišjega društva, ali barem znamo da su jedan medvjed i jedna mišica živjeli sretno do kraja života.

Djeca u prvome razredu osnovne škole, razmišljajući o filmu, vjerojatno će razumjeti isključivo razliku između dobrih i loših likova i postupaka te najvažnije promjene u fabuli, ali neće uočiti pun alegorijski potencijal filma. Međutim, film će na podsvjesnoj razini zasigurno utjecati na razvoj njihovih stavova o odnosu prema manjinama, o nacionalnim netrpeljivostima, o otporu autoritetu, o preispitivanju postojećih hijerarhija i o pojmu ravnopravnosti. S pomoću basne kao književne vrste naizgled bliske samo djeci, poetika Gabrielle Vincent i filmskih autora podsjeća nas da su prijateljstvo, solidarnost i tolerancija vrijednosti koje bi djeca trebala usvojiti u najranijoj dobi kako bi ih razvijala tijekom cijeloga života.

IGOR BEZINOVIĆ

3. METODIČKI PRIJEDLOZI ZA PRIPREMU, OBRADU I PONAVLJANJE

U nastavku se navode tri skupine aktivnosti. Prva skupina aktivnosti može poslužiti kao priprema i motivacija djece prije filmske projekcije, a izvodi se u vrtiću. Drugu skupinu čine aktivnosti koje će se provoditi tijekom i nakon gledanja filma u Muzeju, a koje će pridonijeti boljem razumijevanju animiranoga filma kao i korelaciji mediološkoga pojmovlja s djeci bliskim temama. Treću skupinu čine aktivnosti koje se s djecom provode nakon gledanja filma, odnosno po povratku u vrtić, a čiji je cilj zaokružiti doživljaj filma. Navedene se aktivnosti provode prema postojećem metodološkomu obrascu predviđenome za predškolski odgoj (prema Velički, 2013.), i to u različitim poticajnim centrima.

RAZVOJNE ZADACÉ (integrativne)

1. Tjelesni i psihomotorni razvoj:

- razvijati spretnost ruku, fine motorike i motorike općenito
- vježbanje i usavršavanje koordinacije ruku i očiju (okolumotorika)
- razvoj grafomotorike i poticanje fine motorike djeteta prilikom manipuliranja različitim materijalima
- omogućiti djetetu zadovoljenje osnovne potrebe za kretanjem.

2. Socioemocionalni i razvoj ličnosti:

- poticati i podržavati samostalnost djeteta (pri odabiru aktivnosti i materijala);
- poticati razvoj pozitivnih emocija, empatije
- podržavati vedro raspoloženje i optimizam
- stvoriti uvjete za kvalitetnu komunikaciju na razinama odgojitelj – dijete i dijete – dijete
- utjecati na razvoj djetetova samopouzdanja i samostalnosti tijekom aktivnosti.

3. Spoznajni razvoj:

- razvijati djetetovu pozornost
- utjecati na logičko mišljenje i zaključivanje tijekom igre
- razvoj prostorne percepcije: pokreti u prostoru, kretanje, snalaženje – orijentacija (gore – dolje, ispred – iza, blizu – daleko)

- vizualna percepcija: uočavanje i razvrstavanje po boji i veličini (mali, srednji i veliki predmeti).

4. Govor i komunikacija:

- poticati djecu na komunikaciju s odgojiteljem i na međusobnu komunikaciju
- poticanje suradnje među djecom
- razvoj govornih vještina (opisivanje, smisleno pričanje)
- razvoj vještine slušanja i razgovaranja (slušanje i razumijevanje govornoga sadržaja).

5. Moralni razvoj:

- razvijati u djetetu moralne vrijednote
- razvijati dječju osjetljivost prema drugima.

KONTEKSTUALNI UVJETI

SOCIJALNI:

- poticati dogovor, suradnju, planiranje
- poticati međusobnu komunikaciju i pomaganje
- poticati spremnost na zajednički igru i aktivnost.

PROSTORNI:

- osigurati prostorne uvjete za kvalitetno poticanje dječje znatiželje i za neometan tijek aktivnosti i slobodno kretanje djece u prostoru.

MATERIJALNI:

- osigurati dovoljno materijala za provođenje aktivnosti u svim poticajnim centrima
- osigurati mogućnost izbora među različitim ponuđenim materijalima.

3.1. AKTIVNOSTI PRIJE PROJEKCIJE FILMA

Aktivnosti koje slijede podijeljene su prema poticajnim centrima, a njihov je cilj višestruk. Djeca će manipulacijom predmetima istraživati njihove odnose, s naglaskom na odnos *veliko i malo*. Također, razvrstavat će i imenovati životinje i njihovu mladunčad, što će kasnije biti potrebno za razumijevanje odnosa između likova u filmu. Djeca će se upoznati s pojmom *glodavci* te pobliže istražiti odlike zubi pojedinih životinjskih vrsta. Dobivene informacije pomoći će im u boljem razumijevanju filmske priče. Istraživanje zubi i važnosti njihova očuvanja nastavlja se igrom zubara te dodatno obogaćuje pričom o zubčić-vili, što je svojevrstan uvod u temu filma. Također, djeca će dubinski istražiti i upoznati vodene boje te u igri upoznati njihova svojstva, što je potrebno radi boljeg razumijevanja boje u filmu.

Navedene se aktivnosti mogu izvesti u cijelosti ili se mogu izabrati aktivnosti koje se prepoznaju kao blagodatne za pojedinu skupinu, a prema potrebama odgojitelja/odgojiteljice i vrtićke skupine.

PLANIRANI POTICAJI PO CENTRIMA

STOLNO-MANIPULATIVNI CENTAR

Prva aktivnost

Veliko i malo

Na stol postavljamo zdjelice u kojima se nalaze zrna kukuruza, grašak, (suhi) grah, lješnjaci, bademi, orasi. Ispred njih stavljamo papir na kojemu su nacrtani krugovi, od manjega do većega. Zadatak djece je u krugove rasporediti sjemenje s obzirom na njihovu veličinu. Tako će zrno kukuruza staviti u najmanji krug, a orah u najveći.

Nakon toga zadatka pitamo djecu: *Koliko lješnjaka stane u krug u kojemu je sada jedan orah?* Djeca će umjesto oraha na papir, primjerice, staviti dva lješnjaka i zaključiti kako su dva lješnjaka veličine jednoga oraha, i slično.

(NASTAVNI LISTIĆ NALAZI SE NA CD-u.)

Druga aktivnost

Velike i male životinje – igra *Memory*

Djeci dajemo fotografije različitih životinja i njihove mladunčadi. Fotografije/karte okrećemo na naličje, a djeca okretanjem karata na lice trebaju naprije pronaći i upariti životinju s mladunčetom i

zatim pravilno imenovati (krava – tele, miš – mišić, medvjed – medvjedić, mačka/mačak – mačić, konj/kobila – ždrijebe i sl.). Nakon što djeca upare sve životinje pitamo ih: *Je li mišić manji ili veći od miša? Je li miš manji ili veći od medvjeda?* Tim će se aktivnostima osvijestiti odnosi veličine između životinja različitih vrsta, kao i unutar određene skupine životinja.

(NASTAVNI LISTIĆ NALAZI SE NA CD-u.)

ISTRAŽIVAČKO-SPOZNAJNI CENTAR

Treća aktivnost

Igramo se zubara

Djeca pokazujemo sliku na kojoj su naznačena imena pojedinih zubi – sjekutići, očnjaci, predkutnjaci, kutnjaci, umnjaci. Ponudimo im ogledalo. Kažemo im da se promatraju u ogledalu i prebroje koliko imaju zubi. U razgovoru s djecom kazujemo im kako se njihovi zubi zovu *mliječni* zubi. Jednom kada mliječni zubi ispadnu, rastu nam *trajni* zubi. Djeca u ogledalu promatraju svoje zube i pokazuju koji su zubi sjekutići, očnjaci ili kutnjaci.

(FOTOGRAFIJA SE NALAZI NA CD-u.)

Djeca možemo ponuditi povećalo kako bi sebi ili jedni drugima promatrali zubiće.

Po završetku aktivnosti pokazujemo im fotografije miša, dabra, vjeverice /medvjeda, psa i mačke. Djeca promatraju njihove zube te zaključuju kako jedna skupina životinja ima veće sjekutiće, a druga očnjake. Djeca kazujemo kako se životinje prve skupine nazivaju *glodavci* i hrane se pretežito biljem i sjemenkama. Druga skupina životinja ima snažnije i veće očnjake jer se pretežito hrane mesom. *Kakvi su naši zubići? Koji su zubi veći, a koji manji?*

(NASTAVNI LISTIĆ NALAZI SE NA CD-u.)

Četvrta aktivnost

Zubić-vile

Nakon te aktivnosti djeci možemo reći kako ćemo danas čitati priču koja govori o malenoj zubić-vili. Pitamo ih: *Jesu li naši zubi veliki ili maleni? Usporedite njihovu veličinu sa sjemenjem – jesu li vaši zubići veličine zrna kukuruza, lješnjaka ili oraha? Što mislite, je li zubić-vila malena ili velika?*

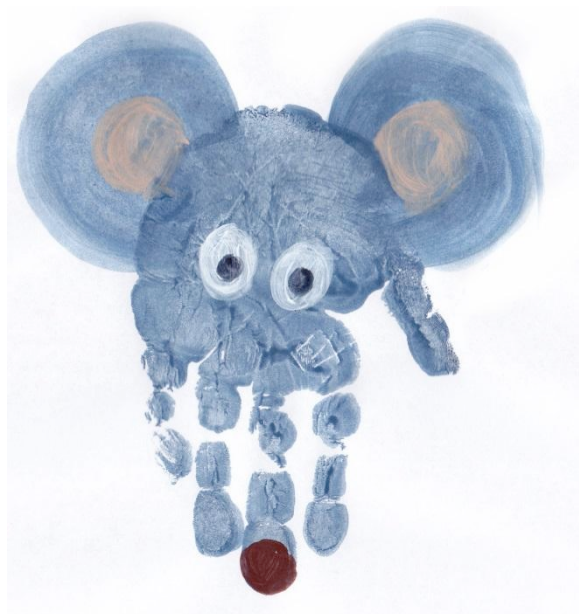
Priče o zubić-vilama kažu kako su malene poput našega malog prsta. Djeci kažemo da svoj mali prst polože na papir i nacrtaju njegov obris. Dobiveni obris zatim bojicama mogu pretvoriti u malenu vilu.

Druga mogućnost je da na papiru nacrtaju zubić-vilu u veličini maloga prsta. Taj crtež zatim možemo izrezati. Također, iz papira izrežemo trakicu koju ljepljivom vrpcom zalijepimo tako da poput prstena stoji na vrhu našega prsta. Svoju vilu zatim sa stražnje strane zalijepimo na trakicu i stavimo na prst. Tako ćemo dobiti lutkicu na prstu.

Umjesto toga na mali prst možemo flomasterom nacrtati oči, nos i usta te tako svoj prstić oživjeti.

Nakon tih aktivnosti djeci kažemo kako druge priče o zubić-vili kažu da je ona zapravo mala mišica, veličine našega dlana. Djeca na papir crtaju obris svoga dlana koji zatim mogu pretvoriti u miša. Dlanove mogu nacrtati obrisnom linijom, a unutrašnjost naknadno obojati ili dlan prvo mogu umočiti u pripremljenu boju.

Peta aktivnost

Istraživanje vodenih boja

- Proučavanje razlike između krutih materijala za crtanje i vodenih boja

Kažimo djeci da na papiru nacrtaju različite oblike olovkom, drvenim bojicama, pastelama i sl. Na drugom papiru neka nacrtaju neki oblik vodenim bojama. Proučimo: *Je li oblike lakše crtati vodenim bojama ili drugim materijalima? Zašto?*

- Proučavanje vodenih boja

1. Vodene boje i površina

Na stol stavimo nekoliko različitih predložaka koje će djeca bojati: vatu, papirnatu maramicu, salvetu, kartonski tanjurić, komad papira za bojanje. U zdjelice (plastične tanjuriće ili obične čepove) stavimo malo vode pa mokrim kistom dodajemo određenu vodenu boju. Kapaljkom ili kistom djeca mogu uzimati pojedine boje i kapati ih na predloške te promatrati što se zbiva. Uočiti će da će meke površine upijati boju, dok će se boje na tvrdim površinama razlijevati.

2. Slikanje vatom

Vatu umočimo u vodene boje i nježnim potezima nanosimo boju na papir. Djeca će uočiti razlike između boja koje nastaju na papiru ovisno o jačini pritiska na papir, odnosno razliku između vodenih boja nanesenih nježnom površinom kao što je vata u odnosu na kist.

3. Vodene boje i alkohol

U malu zdjelicu stavimo alkohol (primjerice, alkohol koji se koristi za dezinfekciju). Na gotove, ali još uvijek mokre slike izrađene vodenim bojama, djeca štapićima s vatom mogu crtati različite oblike. Naime, alkohol će na vrlo zanimljiv način posvijetliti boju na papiru.

4. Vodene boje i jestivo ulje

Na papir kapaljkom naneseemo nekoliko kapljica različitih vodenih boja. Drugom, čistom kapaljkom stavimo nekoliko kapi jestiva ulja. Djeca će uočiti što se zbiva s vodenim bojama kada dođu u doticaj s uljem.

5. Mirisne vodene boje

U posudice s bojama možemo dodati i malo eteričnih ulja različitih mirisa. Tada će naše slike i mirisati, a nanosi boje na papiru bit će nešto drukčije od običnih vodenih boja.

6. Mokri papir

Prije slikanja vodenim bojama papir možemo namočiti mokrim kistom ili vlažnom vatom. Djeca će promatrati kako se vodene boje razlijevaju na mokrome papiru.

7. Izrada vitraja

Djeca na papiru mogu pastelama nacrtati različite oblike. Nakon što su završili, crtež zatim boje vodenim bojama. Njihove slike možemo uokviriti tamnijim i čvršćim papirom te tako napraviti prozor poput vitraja.

Šesta aktivnost

Početno čitanje i pisanje

Djeci kažemo kako su mišići, zubić-vile tako maleni i brzi da ih često ne možemo vidjeti. Kada uzimaju dječje zubiće, djeci često nešto nacrtaju ili im napišu poruku koju možemo pročitati samo s pomoću čarolije. Evo nekoliko načina na koji se mogu napisati čarobne poruke:

- Pisanje s pomoću rođendanskih svjećica i vodenih boja

Na papir možemo nacrtati različite oblike ili napisati poruku s pomoću rođendanskih svjećica. Ako su svjećice bijele, crtež se neće dobro vidjeti. No, kada papir obojimo vodenim bojama, tekst ili crtež magično će se pojaviti na papiru.

- Crtanje oblika ljepilom i solju

Papir postavljamo u veći kalup (npr. na poslužavnik). Kalupe za boje ispunit ćemo različitim bojama miješajući vodene boje ili tempere s vodom. Djeca na papir tekućim ljepilom crtaju različite oblike (valovite, kružne, ravne i sl.) ili napišu svoje ime. Na papir, preko ljepila, zatim stavimo veću količinu morske soli. Nakon što smo crtež prekrili solju, papir podignemo kako bismo oprezno otresli višak soli (koji nam može poslužiti za sljedeću sliku). Sol koja se zalijepila za ljepilo možemo bojati različitim bojama. Djeca će primijetiti kako sol upija boju i kako se boja širi linijom soli. Boje možemo dodavati i kapaljkom.

ARTIKULACIJA SREDIŠNJE AKTIVNOSTI

1. UVODNI DIO

Djecu pozivamo na središnju aktivnost recitirajući pjesmu:

ZNAK ZA ZUBIĆ VILU

(Natali Šarić)

Već tri dana lijevo-desno

zubić mi se klima.

Čim ispadne pokazat ću

tu rupicu svima.

Ako djecu brine što će

zubić da im vide,
to je samo znak da rastu.
Neka se ne stide!

Od jučer i gore-dolje,
i u krug se ljuđa.
Pomalo me sad nervira,
mrda se i žulja.

Jedva čekam da razvučem
taj osmijeh od zlata,
da slučajno Zubić Vila
ne promaši vrata.

2. SREDIŠNJI DIO

Pitamo djecu: *Jeste li ikada čuli priču o zubić-vili?* Kazujemo im kako diljem svijeta postoje brojne priče o tim neobičnim stvorenjima. S djecom razgovaramo: *Što rade zubić-vile? Je li netko od nas već izgubio svoj prvi zub? Što učiniti kad nam ispadne zubić?*

Najavljujemo priču o dječaku koji je izgubio svoj prvi zub. U priči ćemo doznati kakva su vjerovanja u različitim krajevima svijeta vezanima uz zubić-vilu. Čitamo im priču *Kako je Max izgubio zub* (Prilog 1).

3. ZAVRŠNI DIO

Nakon čitanja priče i razgovora o pročitanoj pitamo djecu: *Kakvi su naši zubi – jesu li čisti i bijeli ili probušeni, puni karijesa? Kako održavamo čistoću zubi? Kakvu hranu trebamo jesti da bi naši zubi bili čvrsti i zdravi? Što je sa životinjama – moraju li i one jesti zdravu hranu? Što se zbiva kad jedemo zdravo?* (Rastemo i budemo zdravi).

Djeci kažemo da ćemo odigrati igru u kojoj ćemo glumiti medvjediće. Tijekom recitacije djeca pokretima pokazuju određene radnje (Prilog 2).

Nakon igre djeca se mogu vratiti ranije započetim aktivnostima.

3.2. AKTIVNOSTI UZ PROJEKCIJU FILMA

Prije projekcije filma voditelj/ica djeci pokazuje prezentaciju u kojoj se očituju razlike između medvjeda i miša.

- *Tko je veći, a tko manji?* Djeca zaključuju da je medvjed veći, a miš manji.
- *Tko je viši, a tko niži?* Zaključujemo da je medvjed viši od miša.
- *Tko je teži, a tko lakši?* Djeca zaključuju da je medvjed teži od miša.
- *Tko je brži?* Djeci se prikazuje kratak film koji prikazuje medvjeda u trku. Zatim im se prikazuje film u kojemu promatramo kretanje miša.
- *Tko je glasniji, a tko tiši?* Reproduciramo glasanje medvjeda i miša. Djeca zaključuju da je medvjed glasniji, a miš tiši.
- *Medvjed i miš su doista u mnogočemu različiti. No, što mislite – mogu li ipak ta dva tako različita bića biti prijatelji?*

NAJAVA

Najavljujemo animirani film *Ernest i Celestina*. Prije projekcije voditelj/ica programa djeci priopćava nekoliko informacija o redatelju i filmu.

PRIKAZIVANJE FILMA

Djeci se prikazuje animirani film u trajanju od jednog sata i 16 minuta.

EMOCIONALNO-INTELEKTUALNA STANKA

Po završetku filma učinimo stanku od nekoliko sekunda radi usustavljanja dojmova.

3.3. AKTIVNOSTI NAKON PROJEKCIJE FILMA

U nastavku se prikazuje nekoliko aktivnosti kojima će se obuhvatiti izražavanje doživljaja, vođena analiza i sinteza animiranoga filma (primjerene djeci predškolske dobi) i značajnijih filmskih izražajnih sredstava.

1. UVODNI DIO – motivacija (5 – 10 min)

S djecom ćemo kratko razgovarati o njihovu doživljaju filma.

2. SREDIŠNJI DIO – razrada (25 – 35 min)

U središnjem se dijelu razgovorom i igrom pobliže objašnjavaju pojedinačni elementi filma.

Prva aktivnost

Redoslijed događaja – interpretacija

Voditelj/ica povest će razgovor s djecom o pogledanome filmu, koristeći slikovne prikaze kao referentne točke – podsjetnike. Djeca se slobodno izražavaju, nadopunjujući voditelja/voditeljicu.

• Zajednička interpretacija

(Voditelj/ica postavlja pitanja i pokazuje fotografije, odnosno kadrove iz filma koji djeci pomažu u prisjećanju.)

- *Tko je živio u ovome malenom gradu?* (fotografija mišjega grada).
- *Tko je živio u gradu koji se nalazio iznad mišjega grada?* (fotografija medvjedega grada)
- *Jesu li se medvjedi i miševi slagali?* Zaključujemo kako se medvjedi i miševi nikako nisu slagali.
- *Kakve su priče o medvjedima miševi pričali svojim mišićima?* (fotografija strašnog medvjeda)
- *Tko se nikako nije slagao s tim pričama i vjerovao da medvjedi mogu biti dobri?* (fotografija/crtež dobrog medvjeda, što ga je nacrtala Celestina)
- *U koju je školu išla mišica Celestina?* (fotografija zubarske ordinacije)
- *Zašto su miševi trebali medvjede zube?* Njima se djecu podsjećalo da su miševi glodavci i da im njihovi zubi trebaju kako bi živjeli i radili (fotografija/crtež doktorova objašnjenja – miš). Ako bi izgubili zube, tada bi ih zamijenili s medvjedima jer su njihovi zubi veliki i snažni (fotografija/crtež doktorova objašnjenja – medvjed).
- *Kako se zvao medvjed koji je živio daleko od medvjed-grada?* (Ernestova fotografija)
- *Gdje je Ernest prvi puta susreo Celestinu?* (fotografija koša za smeće)
- *Celestina je Ernestu dva puta pomogla. Prvi put mu je pomogla da se dobro najede. Gdje se medo najeo?* (fotografija Ernesta koji jede u slastičarnici)

- *Drugi put mu je pomogla kada ga je policija uhitila. Što je učinila s trakama kojima je bio vezan?* (fotografija Celestine i Ernesta u policijskome automobilu)
- *Što je Ernest učinio za Celestinu?* (fotografija provale u dućan sa zubima)
- *Ernest joj je pomogao odnijeti tešku vreću u njezin Mišograd. Ipak, bio je umoran i tamo je zaspao.* (fotografija Ernesta koji se budi.)
- *Što su Ernest i Celestina napravili kada su ih počeli naganjati prvo miševi policajci, a zatim medvjedi policajci?* (fotografija bijega u crvenome kombiju)
- *Jesu li uspjeli pobjeći? Gdje su nastavili živjeti sve do proljeća?* (fotografija medvjede kuće)
- *Je li ih policija ipak uspjela uhvatiti? Gdje je Ernest završio?* (fotografija medvjeda na sudu)
- *Gdje je završila Celestina?* (fotografija Celestine na sudu)
- *Što se odjednom dogodilo na oba suda?* (fotografija suda u plamenu)
- *Kako su reagirali ostali medvjedi i miševi?* Zaključujemo da su pobjegli glavom bez obzira.
- *Što su učinili Ernest i Celestina?* (fotografije spašenih sudaca.) Ernest i Celestina spašavaju suce od požara.
- *Jesu li ih suci nakon toga oslobodili?*
- *Zaključujemo: Tako su Celestina i Ernest napokon živjeli zajedno, u miru i sretni!* (fotografija Ernesta i Celestine, zagrljenih)

• Motivi

Djeci pokazujemo nekoliko fotografija predmeta; zadatak je sjetiti se u kojim se scenama u filmu pojavljuju ovi predmeti: **kanta za smeće, slatkiši, puna vreća, policijski auto, crveni autić, klavir, radio, zeleni trag guma, sudski bat i vatra.**

Nakon usmenoga izražavanja djeci u prisjećanju možemo pomoći ilustrativnim kadrovima. (KANTA ZA SMEĆE – Ernest Celestinu nalazi u kanti; SLATKIŠI – slatkiši u slastičarni Leonova oca koje je Ernest pojeo; PUNA VREĆA ZUBA – Ernest i Celestina ukrali su ih iz trgovine Leonove majke; vreću zatim odnose u zubarsku ordinaciju u Mišogradu; POLICIJSKA KAPA – Ernest je bio uhićen, a Celestina mu je pomogla; CRVENI AUTIĆ – u njemu likovi bježe pred policijom; KLAVIR – nalazi se u Ernestovoj kući i na njemu je svirao; RADIO – nalazi se u Ernestovu podrumu i na njemu su čuli da su još uvijek traženi; ZELENI TRAG GUMA – policiju je odveo do Ernestove kuće; SUDSKI BAT –

njima su sučevi mahali u sudnici tijekom suđenja Ernestu i Celestini; VATRA – sudnice su izgorjele, a Ernest i Celestina spasili su suce.)

(FOTOGRAFIJE SE NALAZE NA CD-u.)

Druga aktivnost

Likovi i mjesto radnje

Na stolu se nalaze fotografije; na jednoj su strani fotografije **sirotišta, škole za zubare, medvjede dječje sobe, trgovine slatkišima i trgovine zubima**, a na drugoj fotografije **tete u sirotištu, miša zubara, medvjedića Leona, njegove mame i tate**. Svako dijete u skupini uzima jednu fotografiju (zadatak je moguće izvesti u paru). Njihov je zadatak glasno imenovati što se nalazi na fotografiji, a zatim pronaći drugo dijete u skupini koje ima odgovarajuću fotografiju te na taj način spojiti likove s mjestom radnje.

(FOTOGRAFIJE SE NALAZE NA CD-u.)

Treća aktivnost

Likovi – etička karakterizacija

Prikazujemo fotografije likova i pitamo djecu: *Koji su likovi dobri, a koji loši?* (Kako teče razgovor, pokazujemo im ilustrativne kadrove iz filma.)

– *Je li vam se svidjela teta mišica koja je vodila sirotište? Je li ona bila dobra prema djeci?* (fotografija njezine sjene koja nalikuje na čudovište)

– *Kakvim ih je pričama zastrašivala?*

– *Je li Celestina vjerovala njezinim pričama?* (fotografija, crtež dobrog medvjeda)

– *Jesu li miševi voljeli medvjede?*

– *Jesu li medvjedi voljeli miševe?* (fotografija odnosa miševa i medvjeda policajaca)

– *O kome su medvjedica i medvjed pričali svojem medvjediću Leonu kada mu je ispao prvi zub?* (fotografija mišice zubić-vile)

– *Ipak, medvjedi su ipak malo drukčije reagirali kada bi naišli na miša. Kako je reagirala medvjedica kada je vidjela miša?* (fotografija majke medvjedice koja se boji.

– *Kako je reagirao Leonov otac kada je vidio Celestinu?* (fotografija ljutoga medvjeda)

– *Je li Leon vjerovao svojim roditeljima kada su mu pričali priče o miševima?* (fotografija ljutoga Leona)

- *Kakvi su bili suci?* (fotografija sudaca)
- *Tko ih je ipak učinio mekšima i boljima?* (fotografija Ernesta i Celestine)

Četvrta aktivnost

Animirani film

Voditelj/ica pita djecu: *Je li Celestina prava mišica – je li živi mišić ili je nacrtana? Je li Ernest pravi medvjed?* (Pokazuje fotografiju/kadar na kojoj se vide glavni likovi – mišica Celestina i medvjed Ernest, usporedno s fotografijom pravih životinja.) Nakon što djeca zaključe da je riječ o nacrtanim likovima, voditelj/ica zaključuje: *Ernest i Celestina su, kao svi ostali likovi, nacrtani i oživljeni, odnosno oni su animirani. Zato kažemo da je ovo ANIMIRANI FILM.* (Djeci se pokazuju fotografije djevojčice Pauline Brunner i Lamberta Wilsona koji su u originalnoj, francuskoj inačici animiranoga filma dali svoj glas likovima).

Peta aktivnost

Boja u filmu

Tijekom razgovora s djecom prikazuju se ilustrativni kadrovi.

- *Što je Celestina jako voljela raditi?* (fotografija Celestine kako crta)
- *Vi ste zasigurno pravi likovni umjetnici kao i Celestina. Zato ćete sigurno znati kako se nazivaju ove boje.* (fotografije pastela, vodenih boja i tempera)
- *Promotrite kako te boje izgledaju na papiru.* (fotografije oblika nacrtanih pastelama, vodenim bojama i temperom)
- *Što mislite, kojim je bojama oslikan ovaj crtani film?* (fotografija/kadar iz filma) Djeca uočavaju da je pozadina obojena vodenim bojama.
- *Koja je ovo boja?* (fotografija žive zelene boje)
- *Prevladava li u animiranome filmu ovakva snažna zelena boja ili nježnija zelena boja?* (fotografija nježno zelene boje) Kada djeca zaključe da u filmu prevladava nježna zelena boja, pokazuje se kadar iz filma na kojemu se vide lijepe nijanse zelene boje u šumi.
- *Prevladava li u filmu ovakva živa plava boja ili je ipak nešto nježnija?* (fotografije žive plave boje i nježne plave boje; fotografija/kadar iz filma koji to potvrđuje)

Šesta aktivnost

Zvuk u filmu

- Boja i glazba

Voditelj/ica nastavlja: *Vodene boje u ovome filmu divno dočaravaju lijepu prirodu, ali čine još nešto.* Reproducira se dio filma u kojemu Celestine inspirirana glazbom crta linije.

- Glazbala

Poslušajmo zagonetne zvukove i pokušajmo odgonetnuti o kojemu je glazbalu riječ.

Reproduciramo zvukove

- bubnja
- harmonike
- violine
- klavira.

Kako djeca pogađaju o kojemu je glazbalu riječ, prikazuje se fotografija pojedinoga glazbala.

- Glazba u pokretu

Djeci kažemo da zamisle kako u rukama drže kistove kao dirigent svoj štapić i da po zraku "slikaju" glazbu koju čuju. Reproducira se glazba, a na projekciji se pokazuju različite linije (npr. prva je melodija dočarana valovitom linijom, pa djeca u zraku crtaju valove; druga je melodija prikazana izlomljenim crtama, kako bi dočarala skokovitu glazbu, pa djeca te oblike crtaju po zraku; treća je melodija dinamična, pa se može prikazati u obliku spiralnih linija). Na projekciji se prikazuju slike, ali djeca se slobodno izražavaju pokretima ruku u zraku.

- Govor i glasanje – povezivanje lika s njegovim govorom

Djeci dajemo fotografije/kadrove na kojima su sljedeći likovi: mišica – voditeljica sirotišta, Ernest, Celestina, sudac medvjed, sudac miš. Reproduciramo različite zvukove iz filma i tražimo od djece da pogode uz kojega se lika vezuju ovi zvukovi:

- Celestina govori
- Ernest govori
- teta iz sirotišta govori
- Leonova mama govori

- Leonov tata govori
- sudac medvjed govori
- sudac miš govori.

Kako prepoznaju pojedinog lika, djeca u zrak podižu sličicu s likom.

(FOTOGRAFIJE SE NALAZE NA CD-u.)

- Govor i glasanje – povezivanje zvuka sa scenom

Zatim reproduciramo zvukove i tražimo od djece da povežu mjesto radnje sa zvukom. Djeca i ovoga puta unutar skupine mogu odlučiti koju bi fotografiju mjesta radnje povezali s pojedinim zvukom. Zvukovi su sljedeći:

- scena kod zubara
- Ernest hrče
- Ernest svira na trgu
- Ernest sanja slatkiše (pri čemu zaključujemo da je Ernest jako volio slatkiše).

Kako prepoznaju pojedinu scenu, djeca u zrak podižu odgovarajuću sličicu.

(FOTOGRAFIJE SE NALAZE NA CD-u.)

Sedma aktivnost

Glavni likovi – odgojna komponenta

Voditelj/ica nastavlja:

- *Glavni likovi u filmu jesu Ernest i Celestina. Ernest je medvjed, a Celestina je miš. Oni su doista različiti.* (fotografija Ernesta i Celestine)
- *Tko je veći, Ernest ili Celestina?* (fotografija na kojoj se uspoređuju odnosi dvaju likova)
- *Tko je viši, Ernest ili Celestina?* (fotografija na kojoj se uspoređuju odnosi dvaju likova)
- *Ipak, Ernest i Celestina po nečemu su slični.*
- *Što je Celestina voljela raditi?* (fotografija Celestine kako crta)
- *Što je Ernest volio raditi?* (fotografija Ernesta koji svira)
- *Gdje je živjela Celestina? Je li imala obitelji?*
- *Gdje je živio Ernest? Je li bio usamljen?*
- *Kako su se osjećali kada su bili zajedno?* (fotografija na kojoj su Ernest i Celestina zagrljeni)
- *Možemo zaključiti: Bez obzira na to koliko smo različiti, svi možemo biti prijatelji.*

3. ZAVRŠNI DIO – sinteza (5 – 10 min)

Na podu se od vune ili konopa naprave dva velika kruga. Reproducira se glazba iz filma, a djeca se slobodno kreću prostorom. Djeci se kaže da se na nježnu glazbu kreću lako poput mišića, a na brzu glazbu tromo poput medvjeda. U jednome trenutku glazba prestaje, a voditelj/ica daje zadatak: *Svi koji imaju smeđu kosu, stanite u jedan krug, a svi koji imate plave i zelene oči, stanite u drugi krug.* Djeca se raspoređuju prema zadatku.

(GLAZBA SE NALAZI NA CD-u.)

Zadaci također mogu biti: *Svi koji danas nosite nešto crveno, Svi koji imate jednoga brata ili sestru i slično.*

Po završetku igre voditelj/ica zaključuje: *Svi smo po nečemu različiti, ali i po mnogočemu smo slični. Jedino što je važno jest – prijateljstvo!*

3.4. AKTIVNOSTI NAKON OBRADJE FILMA

Aktivnosti koje slijede mogu se izvesti u vrtiću sljedećega dana, a pomoći će nam u upotpunjivanju doživljaja igranoga filma. Navedene se aktivnosti mogu izvesti u cijelosti ili se mogu izabrati aktivnosti koje se prepoznaju kao blagodatne za pojedinu skupinu, a prema potrebama odgojitelja/odgojiteljice i vrtićke skupine.

PLANIRANI POTICAJI PO CENTRIMA

STOLNO-MANIPULATIVNI CENTAR

Prva aktivnost

Odnos suprotnosti

Djeca nudimo sličice različitih životinja: žirafe, psa, slona, patke, medvjeda, miša, zeca i kornjače. Zadatak je djece rasporediti sličice u različitim odnosima. Zadajemo im: *Tko je visok, a tko nizak? Tko je lagan, a tko težak? Tko je velik, a tko malen? Tko je brz, a tko spor?* i sl. Dok raspoređuju fotografije prema uputi, usmeno se izražavaju.

(FOTOGRAFIJE I NASTAVNI LISTIĆ NALAZE SE NA CD-U.)

Druga aktivnost

Prepoznavanje redoslijeda događaja

Djeci nudimo kadrove/fotografije iz filma *Ernest i Celestina*. Tražimo od njih da prema sjećanju fotografije poslažu redom događanja u filmu. Uz odgajateljevu/odgajateljčinu pomoć djeca mogu prepričati filmsku priču. Također, umjesto fotografija možemo im ponuditi nekoliko predmeta ili crteža/fotografija predmeta pa od njih tražiti da se prisjete dijelova animiranoga filma u kojima se ti predmeti pojavljuju (kanta za smeće, radio, puna vreća, Celestinina bilježnica i sl.).

(FOTOGRAFIJE SE NALAZE NA CD-u.)

LIKOVNI CENTAR

Treća aktivnost

Izrada scenografije

Podsjetimo djecu na boje u animiranome filmu. Prisjećamo se kako je pozadina u filmu bila obojena vodenim bojama. Djeci dajemo veliki hamer-papir koji će zajedno obojiti, a koji će kasnije u predstavi poslužiti kao scenografija. Možemo im zadati da koriste određene tonove boja (npr. zelenu i plavu) ili im dopustiti da na papiru slobodno istražuju boje.

Četvrta aktivnost

Izrada štapnih maski

Podsjetimo djecu na dva glavna lika u animiranome filmu – medvjeda Ernesta i mišicu Celestinu. S djecom možemo izraditi maske tih likova; za izradu maski potrebni su nam papirnati tanjurići i kolaž-papir u boji, a za njihove nosiće dobro nam može doći i izrezani utor iz kartonskih kutija za jaja.

Za medvjeđu masku možemo upotrijebiti cijeli papirnati tanjurić na koji djeca lijepe istrgane komadiće smeđega kolaž-papira. Prostor za oči možemo izrezati, a na vrh tanjurića zalijepiti dva okruglasta oblika od papira koji će predstavljati uši. Na mjesto nosa možemo ili zalijepiti crni kružni kolaž-papir ili crno obojeni, izbočeni dio kartonske kutije za jaja.

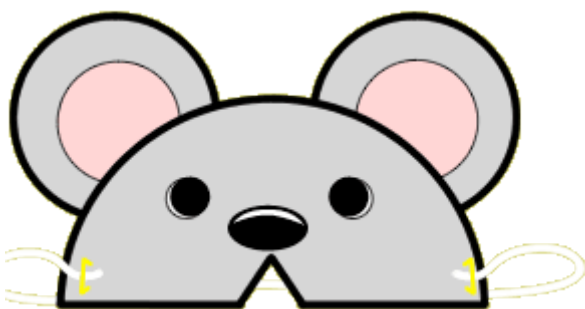
Djeca tanjurić mogu samo obojiti, no nalijepimo li na tanjurić izgužvane komadiće papira, dobit ćemo teksturu sličnu medvjeđem krznu.

S mlađim učenicima možemo izraditi jednostavniju masku tako da sredinu tanjurića izrežemo. U rupu djeca mogu staviti svoje lice.

Masku miša možemo napraviti na isti način, samo što papirnati tanjurić prerežemo na pola.

Na masku mišića, na donji rub možemo zalijepiti i dva pravokutna papirića koji će predstavljati mišje zube.

Umjesto vezica sa strane obje maske možemo staviti na štap. Tada će djeca tijekom glume maske držati ispred svojih lica.

Peta aktivnost

Zdravo i nezdravo

Na stolu se nalaze dva papira – crveni i zeleni. Djeci nudimo sličice raznolike hrane koje razvrstavaju u zdravu i nezdravu. Zdravu hranu (npr. brokula, mrkva, salata i sl.) stavljaju na zeleni papir, a nezdravu (npr. kolače, bombone, hamburgere i sl.) na crveni papir. Tijekom zadatka s djecom razgovaramo o važnosti zdrave prehrane. *Što bi se dogodilo kada bismo se hranili samo nezdravom hranom, npr. slatkišima? Kako bi nam izgledali zubići?*

(FOTOGRAFIJE I NASTAVNI LISTIĆ NALAZE SE NA CD-u.)

Šesta aktivnost

Istražujemo oblike, mirise i okuse hrane

1. Na stol postavimo različito voće i povrće (mrkvu, rajčicu, jabuku, naranču, limun, bananu, orah i sl.) koje prekrijemo kako djeca ne bi vidjela o čemu je riječ. Djeci stavljamo povez na oči, a njihov je zadatak ručicama opipati voće i povrće i imenovati ih. Prilikom opipavanja tražimo da odrede osobine predmeta koji dodiruju (je li tvrdo/meško, duguljasto/okruglo itd.).

2. Nakon prvoga zadatka djeci pokazujemo voće i povrće koje su prepoznali. Nakon toga tražimo ih da ih razvrstaju u skupine prema sljedećim zadacima.

- U zdjelicu stavi okruglo voće i povrće.
- U zdjelicu stavi duguljasto voće i povrće.
- U zdjelicu stavi crveno (zeleno ili žuto) voće i povrće.
- U zdjelicu stavi mekano voće i povrće.
- U zdjelicu stavi tvrd voće i povrće.

Nakon toga zadatka djeci možemo reći da prošecu prostorom i u svojoj sobi pronađu druge predmete koji su mekani/tvrđi, okrugli/duguljasti, veliki/mali i sl.

3. U malene staklenke stavljamo nasjeckano voće i povrće koje će djeca određivati njuhom. Čepove staklenki izbušimo na više mjesta, a iznutra ili izvana staklenke možemo oblijepiti kako djeca ne bi vidjela što se u njima skriva. U staklenke možemo staviti nasjeckani luk, poriluk,

naranču, limun, jabuku, celer i slično. Djeca njuhom pokušavaju odgonetnuti o kojemu je voću ili povrću riječ.

4. Ako smo u mogućnosti, djeci možemo ponuditi i da kušaju određenu hranu. Tada će djeca određivati okus: je li kiselo, gorko, slatko ili slano? Na primjer, možemo im ponuditi da kušaju limun, naranču, grejp, kiseli krastavac, jagodu, tamnu čokoladu ili nezaslađeni kakao, mrvicu soli, šećera i slično. Nakon kušanja posudicu u kojoj se nalazi hrana mogu staviti na jedan od četiri papira na kojima piše okus: KISELO, LJUTO, SLATKO, SLANO.

ARTIKULACIJA SREDIŠNJE AKTIVNOSTI

1. UVODNI DIO

Djecu pozivamo u središnji prostor. Zamolimo ih da sa sobom ponesu štapne lutke. Recitiramo im zagonetke:

Kad se siječe, kad se mrvī,
Mi smo vam uvijek prvi.
Bili nježni ili grubi –
Samo nek su zdravi _ _ _ _.

Ja sam sladak, svima znan,
Lako stanem na vaš dlan.
Zubima baš nisam sklon,
Moje ime je _ _ _ _ _.

U brlogu, svome logu,
Cijelu zimu spavat mogu.
U proljeće kad se budim,
Za medom odmah žudim.

_ _ _ _ _

2. SREDIŠNJI DIO

Najavljujemo kako ćemo svojim lutkama ponovno ispričati priču o *Ernestu i Celestini*. Predstava može biti lutkarska ili tako da djeca ispred svojih lica stavljaju maske i glume pojedine scene iz filma.

Nakon dramatizacije djeca mogu odglumiti i igrokaz *Zdrava hrana* s likovima Ernest i Celestina.

3. ZAVRŠNI DIO

Nakon lutkarske predstave djeca mogu nastaviti s navedenim aktivnostima koje nismo obavili u uvodnome dijelu (izrada crteža /slika).

Sljedećih nekoliko dana s djecom možemo nastaviti aktivnosti kojima ćemo proširiti njihovo razumijevanje animiranoga filma *Ernest i Celestina*. Možemo ih podsjetiti na druge priče o medvjedima i miševima koje poznaju, razgovarati o zdravoj prehrani i održavanju zdravih zubi, kao i neobičnim prijateljstvima.

PRILOZI:

1. PRIČA

Kako je Max izgubio zub (Tara Benwell)

Max je podignuo ruku i čekao da ga njegova učiteljica, gospođa Gilbert, primijeti.

– Želiš li nešto pitati, Max? – upitala ga je.

– Zapravo, imam problem – rekao je Max. – Ispao mi je zub.

Max je ustao, ispružio ruku i otvorio dlan na kojemu je stajao njegov mliječni zubić.

– Čestitam – rekla je učiteljica. Zatim je pitala ostalu djecu ima li tko kakav savjet za Maxa. Keiko, japanska djevojčica, prva je podigla ruku.

– Je li gornji ili donji zub? – upita ga Keiko.

– Donji sjekutić – rekao je Max. Otvorio je usta i svima pokazao rupicu na mjestu gdje je nekoć stajao zub.

- Trebao bi baciti svoj mliječni zubić preko krova kuće – savjetovala mu je Keiko.
- Zašto bih to učinio? – upita je Max začuđeno.
- Zato što će nakon toga tvoj novi, trajni zub pravilno narasti. Kada ti ispadne gornji zubić, tada ga trebaš staviti ispod poda.

Učiteljica je mislila da je to dobra ideja, ali Frida, djevojčica iz Austrije, nije se složila.

- Ne, ne bi trebao baciti svoj zubić. Trebao bi ga sačuvati i dati svojoj mami – rekla je.
- Zašto bih to trebao učiniti? – upitao je Max.
- Mama će ti od tvojih mliječnih zubića napraviti ogrlicu.

Jorge, dječak iz Meksika, nije se s time složio. On je imao nešto drukčiji savjet za Maxa.

- Trebao bi zubić odnijeti kući. Zatim bi ga trebao staviti ispod jastuka prije spavanja.
- Zašto bih trebao to učiniti? – upitao je Max.
- Zato što će ti tada doći mišić zubić-vila. Uzet će zubić i umjesto njega ostaviti malu igračku.

Maxu se Jorgeova ideja najviše svidjela. Učiteljica mu je dala kutijicu kako bi u nju položio zubić. Nije željela da ga Max izgubi.

- Što god odlučio kad dođeš kući, zubić svakako pokaži svojoj mami – rekla mu je.

Kada je Max došao kući, pokazao je mami prazninu u ustima. Tada je tvorio kutijicu i pokazao joj svoj zubić.

- Čestitam! Što ćeš učiniti sa zubićem Max? – upita ga majka.
- Staviti ću ga ispod jastuka – rekao je. I tako učinio.

Sljedećega jutra kada se probudio, pogledao je ispod jastuka. Zubića više nije bilo. Umjesto njega ispod jastuka stajao je novčić. Našao je i pismo. U pismu je pisalo:

Dragi Max, čestitam! Izgubio si svoj prvi zub. Zauvijek ću ga čuvati. Za ovaj si novčić kupi nešto lijepo.

S ljubavlju

Zubić vila.

– Hmmm – razmišljao je Max. – Svima ću u razredu pričati o zubić vili. Svatko bi trebao izgubiti zub!

2. TEKST GESTOVNE IGRE

Ako velik želim biti (Marina Gabelica)

Sunce se pojavilo na nebu (*rukama pokazujemo sunce*).

Cvijeće na livadi otvorilo je latice (*pokazujemo otvaranje latica*).

Mali su se medvjedići probudili iz zimskoga sna (*zijevaro i rastežemo se*).

Odjednom su osjetili veliku, veeeeliku glad! Iz želudca se čulo glasno: Brrrruum! (*gladimo trbuščiće i proizvodimo zvuk*).

Svaka je mama svojega medvjedića naučila: **Ako velik želiš biti i zdrave zube imati, moraš se zdravo hraniti!**

Medvjedići su izašli van i zdrav zalogaj tražili.

I hodali su, hodali, jedan iza drugoga. Hodali su, držali se šapama za rep. (*Hodamo u prostoru, u krug, a svako se dijete ručicom primi za hlačiće ili majicu djeteta ispred sebe*).

(Nezdrava hrana)

I hodali su, hodali, medvjedići sve dok odjednom nisu stali. Tada su ugledali – bombon!

Hoće li medvjedići pojesti bombon? *Čekamo da djeca viknu: NE! Tada kažemo:*

Ako velik želim biti i zdrave zube imati, moram se zdravo hraniti!

I krenuli su dalje.

(Zdrava hrana)

I hodali su, hodali, medvjedići sve dok odjednom nisu stali. Tada su ugledali – zelenu salatu!

Hoće li medvjedići pojesti salatu? *Čekamo da djeca viknu: DA! Tada kažemo:*

Tako je! Ako velik želim biti i zdrave zube imati, moram se zdravo hraniti!

Dobro smo se nahranili pa smo malo i porasli! (*Djeca se istežu*).

(Nezdrava hrana)

I hodali su, hodali, medvjedići sve dok odjednom nisu stali. Tada su ugledali – fini kremasti kolač!

Hoće li medvjedići pojesti kolač? *Čekamo da djeca viknu: NE! Tada kažemo:*

Ako velik želim biti i zdrave zube imati, moram se zdravo hraniti! I krenuli su dalje.

(Tako nastavljamo nekoliko puta, povremeno pitajući djecu da predlože koju su hranu medvjedići pronašli. Na završetku igre kazujemo sljedeće.)

(Završetak)

I kada su se najeli, kući su se vratili. U brlogu su se sklopčali i zaspali. *(Djeca liježu na pod i sklopčaju se).*

Kad su se opet ujutro probudili, čudom su se čudili! Sada su bili veeeeliki i snažni. *(Djeca se istežu)*

Od sreće su počeli brundati: Brum, brum, brum! *(Djeca oponašaju glasanje medvjeda).*

3. IGROKAZ

Prema igrokazu *Zdrava hrana* (Ljerka Puhec)

Mišica: Probudi se, dragi medo, stiglo je proljeće.

Osjećam da miriše cvijeće.

Medo: Oh, dobro jutro, draga mišice,

potražimo brzo slatkiše.

Sanjao sam čokoladu crnu i bijelu

i staklenku meda cijelu.

Mišica: Ne može, medo, tako više

ne možeš samo jesti slatkiše.

Iskopat ćemo vrt kao i susjed krt.

Medo: A što će nam vrt? Zbog pčela ćemo saditi cvijeće.

Mišica: Posaditi ćemo povrće, to ti je zdrava hrana

i jesti ga svakoga dana.

Luk, salata, paprika žuta i crvena,

mrkva, rotkvica i malo hrena.

Medo: Ne mogu ti ja jesti povrće to svakoga dana,

znaš da je slatko jelo moja mana.

Mišica: Ovoga proljeća imaš priliku

da promijeniš naviku.

Medo: Kakve si ti to sanjala snove,

zašto imaš želje nove?

Mišica: Cijelu sam zimu sanjala posjet zubaru.

Mislim da je vrijeme da promijenimo svoju naviku staru.

LITERATURA:

Encyclopaedia Britannica <<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/313098/Erich-Kastner>>, posjećeno 17. veljače 2013.

Peterlić, Ante (1986./1990.) *Filmska enciklopedija 1 i 2*. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod "Miroslav Krleža"

Wikipedia, die freie Enzyklopädie <http://de.wikipedia.org/wiki/Erich_K%C3%A4stner>, posjećeno 17. veljače 2013.

Dodatna literatura:

Mikić, Krešimir (2001.) *Film u nastavi medijske kulture*, Zagreb: Educa

Peterlić, Ante (1977.) *Osnove teorije filma*, Zagreb: Filmoteka 16

Skupina autora (2009.) *Psihologija, mediji, etika: iskustva i promišljanja za bolju suradnju*, Pula, Jastrebarsko: Društvo psihologa Istre

4.1. POJMOVNIK

Objašnjenja korištena u ovome pojmovniku skraćene su i parafrazirane natuknice Hrvoja Turkovića iz Filmskoga leksikona (ur. Nikica Gilić i Bruno Kragić, 2003., dostupno na <http://film.lzmk.hr/trazilica.aspx>).

ANIMIRANI FILM – Filmski rod u kojemu se animacijom "stvara" pokret. U njemu se dojam kretanja ne dobiva snimanjem prizora u pokretu, nego se pokret dobiva pojedinačnim snimanjem (»sličica po sličicu«) posebno pripremljenih faznih promjena statične situacije.

ADAPTACIJA – Preradba bilo kojega književnog djela za film. Pri adaptaciji književno (ili kazališno) djelo prilagođuje se filmskim mogućnostima i redateljevoj predodžbi o tome koja doživljajna djelovanja književnoga djela imaju prednost pri prijenosu u film. Zbog toga je adaptacija uvijek svojevrsno »tumačenje« izvornoga književnog djela.

SINKRONIZACIJA – Naknadna sinkronizacija (također nahsinkronizacija) tehnički je postupak obrade filma, naknadno studijsko zvučno snimanje glumačkih dijaloga i šumova u sinkronitetu s izvorima zvuka u slici filma.

BOJA U FILMU – Riječ je o obliku filmskoga zapisa. Osobina svjetla i dostatno osvijetljena prizora. Boje su određene trima veličinama: tonom i/ili nijansom, svjetlinom te zasićenošću. Boje u filmu mogu biti prirodne, kada odgovaraju tipičnim bojama prizornih predmeta i površina te ambijentalnim izvorima svjetla, a mogu i ciljano ne odgovarati, odnosno biti stilizirane. Vrijednost neke boje ovisi o njezinu odnosu s ostalim elementima filma, prvenstveno onima povezanim s fabulom.

FILMSKA GLAZBA – Glazba koja je sastavni dio filmskoga izlaganja. Po izvoru se dijeli na prizornu ili ambijentalnu glazbu, kojoj je izvor u prikazivanome prizoru, i na neprizornu ili popratnu glazbu, koja ne pripada prizoru, nego je dodana kao pratnja filmskomu prikazivanju. U nijemome filmu popratna se glazba u pravilu izvodila u kinu.

IGOR BEZINOVIĆ

4.2. ANIMIRANI FILM ERNEST I CELESTINA – ZA ČITANJE, ISTRAŽIVANJE I SAMOSTALAN RAD

Korisne poveznice i članci o filmu:

<http://www.thewrap.com/ernest-and-celestine-review-oscar-nominee-animation>

<http://www.ernestandcelestine.com/>

Korisne poveznice o upotrebi filma u nastavi:

<http://www.ecfaweb.org/projects/education/index.htm>

<http://www.filmeducation.org/>

<http://kresimirmikic.com/>

<http://www.screenonline.org.uk/education/index.html>

5. RADNI LISTOVI ZA DJECU PREDŠKOLSKOG ODGOJA

(NALAZE SE U ZASEBNOJ MAPI NA CD-u, PRIPREMLJENI ZA ISPIS.)

NASTAVNI LISTIĆI ZA AKTIVNOSTI PRIJE PROJEKCIJE FILMA

Nastavni listić *Krugovi*

Nastavni listić *Životinje – malo i veliko*

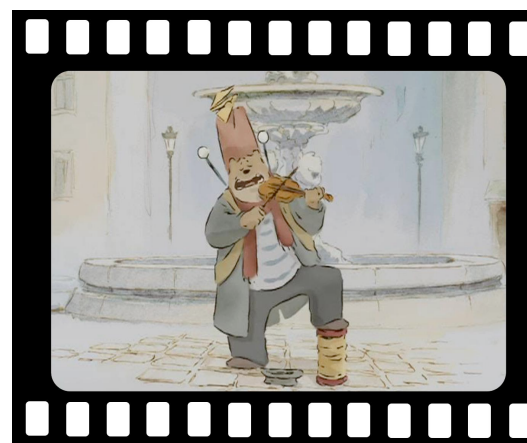
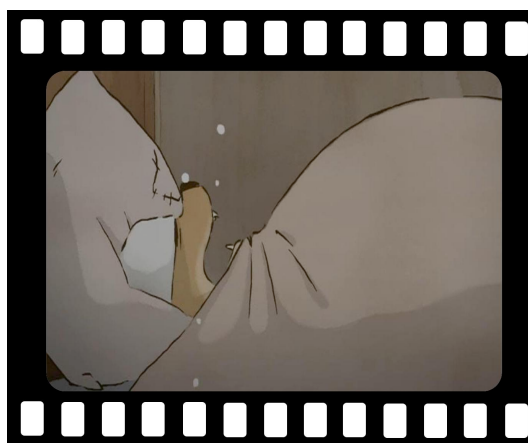
NASTAVNI LISTIĆI ZA AKTIVNOSTI NAKON PROJEKCIJE FILMA

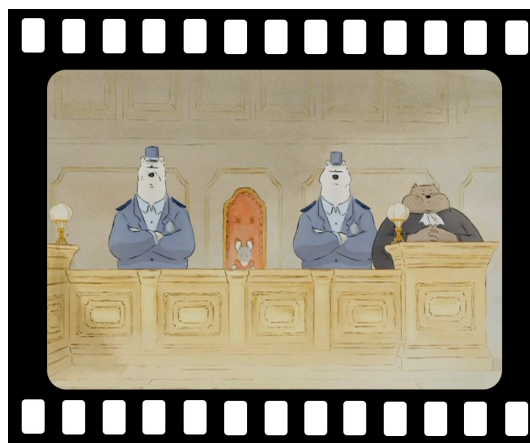
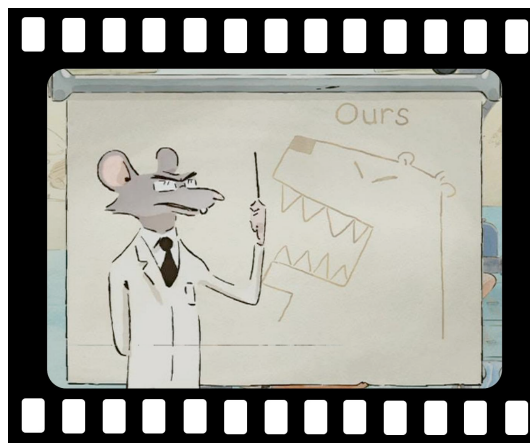
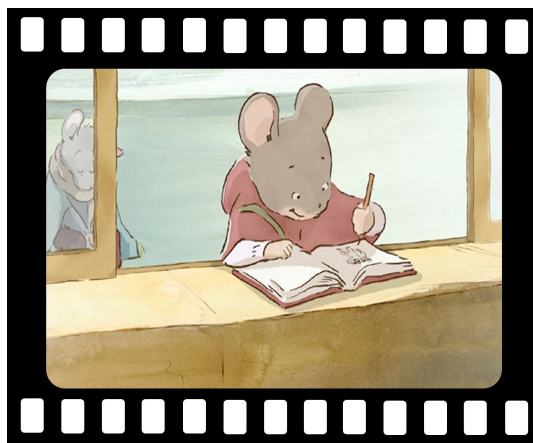
Nastavni listić *Veličina životinja*

Nastavni listić *Zdrava i nezdrava hrana*

6. GALERIJA SLIKA

(FOTOGRAFIJE SE NALAZE U GALERIJU SLIKA NA CD-u.)

Kontakti:

Ivana Jakobović Alpeza, prof. hrvatskog jezika
 voditeljica programa SEDMI KONTINENT
 Udruga Djeca susreću umjetnost
 Mobitel: +385 98 251274
 E-pošta: i.alpeza@sedmikontinent.org
www.sedmikontinent.org

Edita Bilaver Galinec, dipl. oec.
 predsjednica Udruge Djeca susreću umjetnost
 Mobitel: +385 98 729578
 E-pošta: e.galinec@sedmikontinent.org
www.sedmikontinent.org

Udruga Djeca susreću umjetnost zadržava autorska prava na predmetni edukacijski materijal ANALIZA animiranoga filma Ernest i Celestina koja ujedno predstavlja integralni dio programa Udruge pod nazivom SEDMI KONTINENT.

Nadopunjeno izdanje, ožujak 2016. godine